

## Remissyttrande över "Förslag på organisering av kommunens evenemangsverksamhet"

Musikens Hus Vänner (MHV) är en ideell förening som ursprungligen bildades för att stödja beslutet om att bygga en arena för den högkvalitativa musiken i Uppsala. Det kapital som insamlades genom donationer har efter UKKs start använts för att stödja UKKs verksamhet ekonomiskt, till en början med 2 miljoner kr per år, sedan ca 5 år tillbaka med ca 500 000 kr årligen, hittills drygt 25 milj kr. MHV är därigenom en viktig hjälp till förverkligande av högklassig musikproduktion i UKK och starkt berörda av förslag till förändringar i organisationen. Vi vill därför avge ett spontant remissyttrande över "Förslag på organisering av kommunens evenemangsverksamhet". Vi är medvetna om att remisstiden gått ut. Det beror på att utredningen trots löften om motsatsen har varit okänd och först kom till vår kännedom via pressen (UNT).

MHV's utgångspunkt har varit att granska hur förslaget kan ge den konstnärliga verksamheten i UKK bästa förutsättningar.

### Slutsats

MHV's styrelses slutsats är att det föreliggande förslaget trots goda intentioner har stora brister och innebär ett påtagligt hot mot UKKs konstnärliga självständighet och risker för att konstnärlig verksamhet får stå tillbaka för kommersiellt mer attraktiva evenemang. Ansvarsfördelningen mellan det nya bolagets ledning och UKKs är bristfälligt definierad, och inga garantier finns för att musikverksamheten i UKKs lokaler får det nödvändiga utrymmet. Vi vill påminna om att det ursprungliga motivet för att bygga UKK var att ge kvalitetsmusiken en värdig plats i Uppsala och att kongress- och mötesverksamheten tillades för att hjälpa till med finansieringen. Förslaget är också ofullständigt genom att inte innefatta andra verksamheter inom kulturområdet som kulturförvaltningens aktiviteter eller Stadsteatern och över huvud taget inte diskutera Musik i Upplands roll i samspelet.

Vi ser en påtaglig risk för att UKK genom försvinnandet av egen styrelse och VD samt uppgående i en större organisation försvagas i sin förmåga att uppfylla ägardirektivets krav. I förslaget finns inga garantier ens för att UKK får styra användningen av de egna lokalerna.

Vi välkomnar däremot införandet av driftsbudget, vilket oavsett eventuell omorganisation kan ge UKK bättre förutsättningar för sin verksamhet.

Vi välkomnar också förslaget att den nuvarande samorganisationen näringsliv och destination upphör och övergår till två separata enheter.

### Ansvarsfördelning, programansvar

Beskrivningen av ansvarsfördelningen är både oklar och motsägelsefull.

*"Uppsala destination och event AB ansvarar för värvningar och stöd av alla typer av evenemang i linje med målbildens evenemangspyramid."*

Begreppet "värvning" definieras inte. Det är ingen vanlig term i kulturella sammanhang och flera formuleringar gör det oklart om här menas urval av artister, kontakter med agenter och artister eller något annat. Vi vill hävda att en aktiv roll i urvalet av artister och evenemang på

det kulturella området vore att inkräkta på en av den konstnärliga ledningens för UKK mest centrala uppgifter. Formuleringen att "marknadskännedom och kompetens kring den bredd av evenemang..." ska samlas centralt i det nya bolaget tyder på en tänkt sådan roll för det nya bolagets ledning. För den enhet som ska sköta "värvning" av artister till evenemang krävs en djupgående kunskap om det konstnärliga områdets utbud, villkor, om tillgängliga artister, gagenivåer samt vana vid analys av möjlig tillgänglighet utifrån turnéplaner mm. Dessutom krävs upparbetade relationer med artister och agenter. Detta är kompetenser som för musikens del måste finnas inom UKKs programråd, konstnärliga ledning och produktionsapparat och vore orimligt att försöka kopiera centralt. Det är självklart att det ingår i det självständiga konstnärliga ansvaret att stå för "värvning" av artister, kontakt och förhandlingar med agenter mm. Att bygga upp denna kompetens för alla berörda områden i det nya bolagets ledning ser vi som orimligt.

Förslaget innefattar en uppmaning att besluta att acceptera förslag om implementering av målbilden. I detta förslag formuleras tydligt att det nya bolaget har "programansvar för UKK" (sid 11, fig 2). Detta strider direkt mot uttalandena om UKKs självständighet i programsättningen.

### **Politisk styrning av programverksamheten.**

Det nya bolagets roll i programstyrningen är mycket kontroversiell. Enligt förslaget skulle politisk representation ingå i det tänkta programrådet för UKK. Detta strider direkt mot det allmänt accepterade begreppet "armlängds avstånd" mellan politik och kulturellt programinnehåll. En AI-sökning kan inte finna något exempel på att ett programråd i ett konserthus i den fria världen har politisk representation.

Även i övrigt finns oklarheter i förslaget angående ansvarsfördelningen för programverksamheten. Å ena sidan framhålls att UKK ska ha eget konstnärligt ansvar, å andra sidan betonas bolagsledningens roll i programutvecklingen.

### **Förlust av egen styrelse för UKK**

UKKs styrelse har i nuvarande organisation en viktig roll som försvarare av UKKs roll i den kommunala verksamheten. Den har inget ansvar för programverksamheten, men utgör en grupp av politiker med insyn och kunskaper om UKKs verksamhet som är mycket viktig för förståelsen för UKKs roll bland övriga kommunpolitiker. När UKK försvinner som eget bolag försvinner också styrelsen. Den enda ersättning för styrelsens verksamhet som förslaget anger är det tänkta programrådet, där man dock (av obetänksamhet?) föreslagit politisk representation. Om UKKs styrelse ska avskaffas, bör dess positiva funktion säkras på annat sätt. Det är inte rimligt att hela Kulturnämnden kan få rollen som kunskapsförmedlare. Möjligen skulle en särskild kommitté inom kulturnämnden kunna fylla denna funktion.

### **Hot om undanträngningseffekter och kommersiell konkurrens**

*" Uppsala destination och event AB ska ha ett övergripande utvecklingsansvar*

*och mandat för platsplanen, destinationsutveckling, varumärkesarbetet och programkoordinering i staden Destination Uppsalas uppdrag utvecklas med ett utpekat ansvar och mandat för att driva kommunens utveckling mot målbildens vision.”*

Enligt förslaget bestämmer det nya storbolaget över de fysiska arenornas användning och har ansvaret för fördelning mellan olika evenemangstyper enligt programstyrningsuppdraget.

*” Målbilden för evenemang lyfter fram den vägledande idén att staden ska ses som en sammansatt arena med olika platser som tillsammans utgör en helhet”*

Detta innebär en kraftig försvagning av UKKs mandat, som hittills varit att göra avvägningen mellan konstnärlig produktion och mötesverksamhet samt mellan evenemang med konstnärliga ambitioner och uthyrningsverksamhet för att inbringa medel. Att detta innebär risker för en undanträngning av konstnärligt utbud till förmån för kommersiellt inbringande evenemang är uppenbart.

Denna farhåga styrks av det resonemang som förs om målbild och målbildspyramid i målbildsdokumentet. En genomgång av målbildsdokumentet inger oro för hur kommunen ser på musikens roll i evenemangspyramiden. I definitionen av Internationella evenemang anges att de är stora kultur- och musikhändelser som lockar såväl nationella som internationella besökare. Den enda musikhändelse som uppfyller dessa kriterier är Uppsala Internationella Gitarrfestival som dock inte anges som exempel! I den egenkonstruerade kategorin Profilevenemang anges ett antal idrottsevenemang, Valborg samt Uppsala internationella kortfilmsfestival, men varken Uppsala Internationella Gitarrfestival eller Uppsala Litteraturfestival. I kategorin Nationella evenemang dominerar åter idrotten bland evenemangsexemplen, där musiken bara representeras av två popkonserter.

Det är anmärkningsvärt att Uppsala Internationella Gitarrfestival, som är det enda återkommande evenemang med världselitens deltagande och en internationell acceptans och ryktbarhet (utöver Mondo Classic), inte finns med som exempel i någon av kategorierna i målbildspyramiden. Inga andra exempel på musikevenemang med internationellt berömda musikartister finns heller med bland exemplen. Eftersom exemplen har en tydlig normerande funktion är detta illavarslande för kvalitetsmusikens roll i målbilden.

## **Sammanfattning**

Musikens Hus vänners styrelse rekommenderar enhälligt att förslaget avvisas. Förslaget har stora brister i tydlighet, uppvisar motsägelser och medför uppenbara risker för en försvagning av UKKs konstnärliga frihet samt dessutom en direkt uppmaning till politiskt deltagande i den interna programverksamheten. Ansvarsfördelningen mellan det nya storbolaget och UKK är oklart definierad, viktiga begrepp (exv ”värkning”) definieras inte. Förslaget tycks innebära att UKK förlorar sin rådighet över de egna lokalerna. Ingen konsekvensanalys har genomförts utöver gissningar om samordningsvinster. Vi kan inte se att de utlovade fördelarna med det nuvarande förslaget uppväger risker och nackdelar. Vi vill också framhålla att förslaget utarbetats utan den utlovade insynen och medverkan av

berörda parter (se remissvar från UKKs styrelse). I ett nytt organisationsförslags utarbetande uppmanar vi till sådan medverkan och vill föreslå att Musikens Hus Vänner ingår bland berörda parter.